

Kommunal- og distriktsdepartementet

Vår ref: 22/5938-4

Deres ref:

Dato: 27.05.2022

Høringssvar ny forskrift for driftstøtte til nasjonale minoriteters organisasjoner

Kulturrådet viser til høringsbrev fra 25. april 2022 fra Kommunal- og distriktsdepartementet om utkast til ny forskrift for driftstøtte til nasjonale minoriteters organisasjoner. Kulturrådets kommentar gjelder den foreslåtte utvidelsen av formålet til «å bidra til å minske diskriminering og hatefulle ytringer gjennom støtte til nasjonale minoriteters organisasjoner».

Kulturrådet mener utvidelsen av forskriften til å omfatte diskriminering og hatefulle ytringer vil endre ordningens karakter fra en ordning som skal stimulere til egenorganisering og styrking av kultur og språk, til en ordning som også skal regulere tilskuddsmottakernes atferd og ytringer.

Innføringen av den nye ordlyden vil etter Kulturrådets vurdering medføre at tilskuddsmottakere vil være gjenstand for en strengere kontroll og regulering av handlinger og ytringer enn det som er tilfelle for andre mottakere av tilskudd fra statlige ordninger. Kulturrådet anser det som lite formålstjenlig, særlig siden nasjonale minoriteter historisk har vært utsatt for mer statlig inngripen og kontroll enn representanter for majoritetssamfunnet. Forbudet mot hatefulle ytringer og diskriminering er etter Kulturrådet oppfatning tilstrekkelig regulert gjennom straffelovens §§ 185 og 186.

Slik Kulturrådet oppfatter formuleringen innebærer den også en vesentlig endring av hvilke kriterier som skal legges til grunn for beregning av tilskudd. Den nye ordlyden vil i tillegg medføre en klar utvidelse av Kulturrådets rolle som tilskuddsforvalter ved at en skal føre tilsyn med at tilskuddsmottakerne ikke oppfører seg diskriminerende eller uttrykker seg hatefullt.

Endringen vil bety at Kulturrådet skal vurdere hvorvidt krenkende eller trakasserende handlinger og ytringer faller innenfor ytringsfrihetens grenser, eller om de er

diskriminerende eller hatefulle etter straffelovens bestemmelser. Etter vår vurdering faller den forslåtte endringen både utenfor ordningens overordnede målsetning og Kulturrådets tiltenkte mandat.

Kulturrådet har siden 2020 vært nasjonal koordinator for økt mangfold, inkludering og deltakelse i kunst- og kultursektoren. Koordinatoroppdraget har gitt kompetanse på å vurdere tiltak og aktiviteter for økt mangfold, og denne erfaringen kan overføres til arbeidet med driftsordningen til nasjonale minoriteter.

På denne bakgrunnen foreslår Kulturrådet at den nye formuleringen i forskriftens formål om «å bidra til å minske diskriminering og hatefulle ytringer gjennom støtte til nasjonale minoriteters organisasjoner» endres til «å bidra til å styrke mangfold og toleranse gjennom støtte til nasjonale minoriteters organisasjoner».

Dersom overtredelse av andre lover eller forskrifter skal få betydning for tildeling av tilskudd, mener Kulturrådet det vil være bedre om det tilføyes en generell formulering i forskriftens § 8 og §12. På den måten er det mulig å sikre at overtredelser av gjeldende regelverk får konsekvenser for mottak av tilskudd. Vi foreslår følgende endringer:

- § 8 første ledd, tredje punktum (Nytt punkt): «Det vil bli lagt vekt på om aktivitetene støtter opp under formålet med tilskuddsordningen, om organisasjonen har en egen ungdomsorganisasjon eller egne aktiviteter for barn og unge samt om tidligere mottatt tilskudd er nyttet etter forutsetningene.»
- § 12 første ledd (Nytt punkt): «tilskuddsmottaker har handlet i strid med andre lover eller forskrifter som tilskuddsmottaker er forpliktet til å følge»

Med hilsen

Guri Langmyr lochev

seksjonsleder

Gro Wærstad

seniorrådgiver

Godkjent og ekspedert elektronisk